

BỒI DƯỠNG CÁN BỘ MẶT TRẬN CHUYÊN TRÁCH TRONG TÌNH HÌNH MỚI HIỆN NAY

NGUYỄN MINH PHÚ^(*)

Tóm tắt: Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi trọng vai trò của cán bộ (CB), công tác CB, Người khẳng định: “CB là cái gốc của mọi công việc”¹; vì vậy Người cũng rất coi trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng (ĐT, BD) CB. Quán triệt quan điểm của Người, Đảng và Nhà nước luôn coi công tác ĐT, BD CB là công việc hệ trọng, cần thực hiện một cách khoa học, thận trọng, thường xuyên, chặt chẽ và hiệu quả. ĐT, BD CB chuyên trách Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) đáp ứng yêu cầu thực hiện nhiệm vụ, nhằm xây dựng được đội ngũ CB có năng lực thực tiễn, chuyên môn sâu, có đạo đức cách mạng trong sáng, hết lòng phục vụ Đảng, Nhà nước và nhân dân. Bài viết làm rõ những điểm mới về công tác BD CB theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII; phân tích thực trạng và đề xuất, kiến nghị những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng BD CB chuyên trách MTTQ Việt Nam các cấp trong tình hình mới hiện nay.

Từ khóa: Bồi dưỡng; cán bộ; công chức; cán bộ Mặt trận chuyên trách; Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Abstract: During his lifetime, President Ho Chi Minh always attached great importance to the role of cadres and cadres work. He affirmed: “Cadre work is the root of all work.”. ighly valued the work of training and development for cadres. Grasping this viewpoint, the Party and the State consistently consider DT and BD for cadres as crucial tasks that must be carried out scientifically, carefully, regularly, closely, and effectively. The training and development of specialized cadres for the Fatherland Front aim to meet the requirements of fulfilling their duties and to build a cadre team with practical capabilities, deep professional expertise, and a pure revolutionary ethic, wholeheartedly serving the Party, the State, and the people. This article clarifies new points regarding the DT and BD work for cadres in accordance with the spirit of the 13th Congress Resolution. It analyzes the current situation and proposes recommendations for improving the quality of DT and BD for specialized cadres of the Vietnam Fatherland Front at all levels in the present new context.

Keywords: *Fostering; officers; officer; specialized Front officials; Vietnam Fatherland Front.*

Ngày nhận bài: 12/10/2023; Ngày sửa bài: 05/11/2023; Ngày duyệt đăng bài: 27/12/2023.

Mở đầu

Xây dựng đội ngũ cán bộ (CB) Mặt trận chuyên trách đủ phẩm chất, năng lực là yêu cầu quan trọng của Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) các cấp để có thể hoàn thành chức năng, nhiệm vụ đòi hỏi ngày càng cao của sự nghiệp cách mạng hiện nay. Do vậy, MTTQ Việt Nam luôn quan tâm thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ quan trọng này, để xây dựng đội ngũ CB Mặt trận chuyên trách đáp ứng đòi hỏi của nhiệm vụ chính trị, các quy định của Luật MTTQ Việt Nam,

Điều lệ MTTQ Việt Nam và các quy định của Đảng, Nhà nước.

1. Quan niệm về bồi dưỡng cán bộ Mặt trận chuyên trách

Bồi dưỡng (BD) là một thuật ngữ, được sử dụng rộng rãi và theo từ điển Tiếng Việt, BD nghĩa là làm cho ai đó giỏi hơn và tốt hơn, là tái đào tạo hay đào tạo lại. Ngoài ra, BD - là một quy trình trải qua việc giảng dạy, giáo dục nhằm mục đích nâng cao được những kỹ năng và kiến thức mới cho CB

^(*) TS., Phó Giám đốc Trung tâm Bồi dưỡng cán bộ và Nghiên cứu khoa học Mặt trận, Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam.

¹ Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, t.5, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.309.

được giữ chức vụ hoặc đang thực thi công tác làm việc của một bậc, ngạch nào đó nhất định để hoàn toàn có thể sát hạch và đạt yêu cầu theo quy định. Khi hoàn thành xong khóa học BD sẽ nhận được chứng nhận chứng cũng như ghi nhận tác dụng đó.

BD CB Mặt trận chuyên trách là BD những người được tuyển dụng làm CB, CC, viên chức (theo Luật CB CC và Luật Viên chức) những người này làm việc hành chính thường xuyên có đóng bảo hiểm, nghỉ hưu theo quy định của pháp luật.

CB Mặt trận không chuyên trách là những người tham gia công tác Mặt trận còn lại, ngoài CB chuyên trách, không phải là CB, CC, viên chức (theo Luật CB CC, Luật Viên chức), không phải là người lao động (theo Luật Lao động). Không làm việc hành chính thường xuyên, không đóng bảo hiểm xã hội, nghỉ hưu theo quy định.

Công tác BD CB CC nói riêng, đội CB CC Mặt trận chuyên trách nói riêng luôn được Đảng, Nhà nước và MTTQ Việt Nam quan tâm. Văn kiện Đại hội XII của Đảng nhiệm kỳ 2016 - 2021 khẳng định: *“Tiếp tục tăng cường củng cố tổ chức, nâng cao chất lượng đội ngũ CB, đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của MTTQ Việt Nam và các đoàn thể nhân dân”*². Đại hội XIII của Đảng tiếp tục đưa ra quan điểm chỉ đạo: *“khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, phát huy ý chí và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc kết hợp với sức mạnh thời đại; đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới, công*

*ngiệp hoá, hiện đại hóa; xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định; phấn đấu đến giữa thế kỷ XXI, nước ta trở thành nước phát triển, theo định hướng xã hội chủ nghĩa”*³.

Công tác ĐT, BD được quy định trong Luật cán bộ, công chức (CB, CC 2008), Luật viên chức (2010), Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật CB, CC và Luật viên chức năm 2019; Điều 37 Luật MTTQ Việt Nam 2015 quy định: *“CB, CC, viên chức trong cơ quan Ủy ban MTTQ Việt Nam được ĐT, BD để nâng cao trình độ, nghiệp vụ công tác Mặt trận, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao”*. Điều lệ MTTQ Việt Nam quy định: Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp có trách nhiệm tổ chức việc ĐT, BD, nâng cao năng lực, phẩm chất, nghiệp vụ cho CB Mặt trận: *“Xây dựng đội ngũ CB của Mặt trận chuyên nghiệp, tâm huyết và sáng tạo, đáp ứng yêu cầu của công tác vận động quần chúng. Bố trí CB chuyên trách đủ về số lượng, đảm bảo chất lượng và cơ cấu phù hợp. Tăng cường ĐT, BD nâng cao nghiệp vụ năng lực đội ngũ cho CB chuyên trách”*⁴.

- Nghị định số 101/2017/NĐ-CP ngày 01/09/2017 của Chính phủ về đào tạo, BD CB, CC. Thông tư số 03/2023/TT-BNV ngày 30/4/2023 của Bộ Nội vụ hướng dẫn một số quy định của Nghị định số 101/2017/NĐ-CP ngày 01 tháng 9 năm 2017 của Chính phủ về đào tạo, BD CB, CC, viên chức và Nghị định số 89/2021/NĐ-CP ngày 18 tháng 10 năm 2021 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 101/2017/

² Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Hà Nội.

³ Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.II, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, tr.193.

⁴ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (2019), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.96.

ND-CP của Chính phủ về đào tạo, BD CB, CC, viên chức.

- Ngày 14/01/2022, Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã ban hành Kết luận số 02/KL-MTTW-ĐCT về thực hiện “*Đề án tăng cường công tác BD để xây dựng đội ngũ CB MTTQ Việt Nam các cấp đáp ứng yêu cầu tình hình mới*”. Quyết định số 120-QĐ/TW ngày 06/9/2023 của Bộ Chính trị quy định về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy Cơ quan Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam. Với vị trí, vai trò, nhiệm vụ của MTTQ Việt Nam trong tình hình mới hiện nay đòi hỏi đội ngũ CB, CC, viên chức MTTQ các cấp phải có kiến thức chuyên môn sâu, rộng và toàn diện, không ngừng ĐT, BD để xây dựng được đội ngũ CB, CC MTTQ đáp ứng được những yêu cầu và nhiệm vụ trong tình hình mới hiện nay. Do đó, Tại Hội nghị tổng kết Nghị quyết liên tịch về công tác phối hợp giữa Chính phủ và Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam, ngày 09/10/2023 Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã kết luận “*Giao Bộ Nội vụ phối hợp với Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam xây dựng Đề án BD CB Mặt trận các cấp giai đoạn 2024-2029*”..., trình cấp có thẩm quyền theo quy định (Thông báo số 454/TB-VPCP, ngày 04/10/2023 của Văn phòng Chính phủ về Kết luận của Thủ tướng Chính phủ).

2. Thực trạng cán bộ và công tác bồi dưỡng cán bộ Mặt trận chuyên trách

2.1. Đội ngũ cán bộ công tác trong hệ thống Mặt trận Tổ quốc Việt Nam

- Theo số liệu thống kê, tổng hợp của Ban Tổ chức - CB về tình hình và số lượng

đội ngũ CB MTTQ Việt Nam các cấp hiện nay như sau:

+ Số lượng của đội ngũ CB, CC, viên chức và người lao động thuộc Ủy ban MTTQ từ cấp Trung ương đến cấp cơ sở là 124.012 người: Cấp trung ương: 167 (Trong đó 109 người thuộc đối tượng 1,2,3); cấp tỉnh: 1.248; cấp huyện: 3.559; cấp Cơ sở: Hơn 12 vạn người (Trong đó 10.220 chủ tịch Mặt trận cấp xã và hơn 11 vạn Trưởng Ban Công tác Mặt trận ở khu dân cư).

+ Về Ủy viên Ủy ban từ cấp Trung ương đến cấp xã là: 398.423 người: cấp Trung ương hiện có 374 vị; cấp tỉnh có 5.328 vị; cấp huyện có 42.521 và cấp xã có 350.209 vị⁵.

Đối tượng 1: tổng số là: 651 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 30 đồng chí, trình độ Đại học: 390 đồng chí, trình độ sau Đại học: 231 đồng chí. Trong đó, cấp Vụ trưởng và tương đương: 13 đồng chí, trình độ Đại học: 5 đồng chí, trình độ sau Đại học: 08 đồng chí. Phó Vụ trưởng và tương đương: 27 đồng chí, trình độ Đại học 11 đồng chí, sau Đại học 16 đồng chí. Chủ tịch UBMTTQ cấp tỉnh: 63 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 02 đồng chí, trình độ Đại học: 23 đồng chí, trình độ sau Đại học: 38 đồng chí. Phó Chủ tịch UBMTTQ cấp tỉnh: 182, trình độ Cao đẳng: 06 đồng chí, trình độ Đại học: 116 đồng chí, trình độ sau Đại học: 60 đồng chí. Quy hoạch các chức danh trên (Vụ trưởng, Phó Vụ trưởng, Chủ tịch, Phó Chủ tịch và tương đương): 366 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 22 đồng chí, trình độ Đại học: 235 đồng chí, trình độ sau Đại học: 109 đồng chí.

⁵ Đề án số: 04/ĐA-MTTW-BTT ngày 24/01/2022 Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam về việc tăng cường công tác bồi dưỡng để xây dựng đội ngũ cán bộ Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp đáp ứng yêu cầu tình hình mới, tr.10.

Đối tượng 2: tổng số là: 3.727 đồng chí, trình độ Trung cấp: 16 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 37 đồng chí, trình độ Đại học: 3.148 đồng chí, trình độ sau Đại học: 526 đồng chí. Trong đó, cấp Trưởng, phó phòng và tương đương: 10 đồng chí, trình độ Trung cấp: 01 đồng chí, trình độ Đại học: 07 đồng chí, trình độ sau Đại học: 02 đồng chí. Trưởng ban, Chánh văn phòng và tương đương của cơ quan chuyên trách UBMTTQ cấp tỉnh: 251 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 04 đồng chí, trình độ Đại học: 180 đồng chí, trình độ sau Đại học: 67 đồng chí. Phó Trưởng ban, Phó Chánh văn phòng và tương đương của cơ quan chuyên trách UBMTTQ cấp tỉnh: 261 đồng chí. Trong đó, trình độ Trung cấp: 02 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 05 đồng chí, trình độ Đại học: 207 đồng chí, trình độ sau Đại học: 47 đồng chí. Chủ tịch UBMTTQ cấp huyện: 707 đồng chí. Trong đó, trình độ Cao đẳng: 07 đồng chí, trình độ Đại học: 550 đồng chí, trình độ sau Đại học: 150 đồng chí. Phó Chủ tịch UBMTTQ cấp huyện: 1.197 đồng chí. Trong đó, trình độ Trung cấp: 08 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 18 đồng chí, trình độ Đại học: 1.055 đồng chí, trình độ sau Đại học: 116 đồng chí. Quy hoạch các chức danh tương đương trên (Trưởng ban, Phó Trưởng ban, Chủ tịch, Phó Chủ tịch UBMTTQ cấp huyện): 1.301 đồng chí. Trong đó, trình độ Trung cấp: 05 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 03 đồng chí, trình độ Đại học: 1.149 đồng chí, trình độ sau Đại học: 144 đồng chí.

Đối tượng 3: tổng số là: 4.410 đồng chí, trình độ Trung cấp: 44 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 128 đồng chí, trình độ Đại học: 4073 đồng chí, trình độ sau Đại học: 165 đồng chí. Trong đó, Chuyên viên cấp trung ương: 59 đồng chí, trình độ Đại học:

31 đồng chí, trình độ sau Đại học: 28 đồng chí. Chuyên viên cấp tỉnh: 491 đồng chí. Trong đó, trình độ Trung cấp: 07 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 08 đồng chí, trình độ Đại học: 396 đồng chí, trình độ sau Đại học: 80 đồng chí. Chuyên viên và UVTT cấp huyện: 1.655 đồng chí. Trong đó, trình độ Trung cấp: 07 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 08 đồng chí, trình độ Đại học: 396 đồng chí, trình độ sau Đại học: 80 đồng chí. Chuyên viên và UVTT cấp huyện: 1.655 đồng chí. Trong đó, trình độ Trung cấp: 37 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 120 đồng chí, trình độ Đại học: 1.441 đồng chí, trình độ sau Đại học: 57 đồng chí.

Đối tượng 4: tổng số là: 10.220 đồng chí, trình độ Trung cấp: 1.913 đồng chí, trình độ Cao đẳng: 1.270 đồng chí, trình độ Đại học: 6.911 đồng chí, trình độ sau Đại học: 126 đồng chí. Trưởng Ban Công tác MT Trên 11 vạn người.

=> Tổng số đối tượng 1 + đối tượng 2 + đối tượng 3 = $651 + 3.727 + 4.410 = 8.788$; Tổng số CB chuyên trách cấp Trung ương + tỉnh + huyện = $167 + 1.248 + 3.559 = 4.974$; Đối tượng 4 = Chủ tịch Mặt trận cấp xã + Trưởng Ban Công tác Mặt trận = $10.220 + 11 \text{ vạn} = \text{trên } 12 \text{ vạn người}$ ”.

Khái quát về đội ngũ CB Mặt trận các cấp hiện nay, có thể thấy rằng, CB chuyên trách của Ủy ban MTTQ Việt Nam các cấp chủ yếu được điều chuyển từ các nguồn khác nhau trong hệ thống chính trị, được rèn luyện trong thực tiễn và một số tốt nghiệp từ các Trường Đại học, Học viện đa số đội ngũ CB Mặt trận chuyên trách chưa được bồi dưỡng nghiệp vụ, kiến thức cơ bản về công tác Mặt trận. Xuất phát từ thực trạng đó Ban thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam đã có công văn số

6439/MTTW-BTT ngày 31/5/2023 gửi Ủy ban MTTQ Việt Nam các tỉnh, thành phố tổng hợp về nhu cầu cán bộ muốn tham gia các khóa BD giai đoạn 2024 - 2029, cụ thể như sau:

- **Đối tượng 1:** CB chuyên trách là lãnh đạo cấp vụ và tương đương, bao gồm: lãnh đạo cấp vụ ở cơ quan Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam, Chủ tịch, Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp tỉnh, nhu cầu tập huấn, BD kiến thức về nghiệp vụ công tác Mặt trận là: 651 người;

- **Đối tượng 2:** CB chuyên trách là lãnh đạo cấp phòng và tương đương, bao gồm: lãnh đạo cấp phòng ở cơ quan Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam; Trưởng ban, Phó Trưởng ban, Chánh Văn phòng, Phó Chánh Văn phòng của cơ quan chuyên trách Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp tỉnh; Chủ tịch, Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp huyện, nhu cầu tập huấn, BD kiến thức về nghiệp vụ công tác Mặt trận là: 5.193 người.

- **Đối tượng 3:** CB chuyên trách là chuyên viên cơ quan chuyên trách cấp Trung ương, cấp tỉnh, cấp huyện và Ủy viên thường trực của Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp huyện, nhu cầu tập huấn, BD kiến thức, kỹ năng nghiệp vụ công tác Mặt trận là: 5.278 người.

- **Đối tượng 04:** CB Mặt trận cấp cơ sở (Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp xã và Ban Công tác Mặt trận ở khu dân cư), 4 có nhu cầu tập huấn kỹ năng nghiệp vụ công tác Mặt trận là: khoảng 168.191 người.

Tổng số CB Mặt trận có nhu cầu đăng ký tham gia các lớp BD CB MTTQ Việt Nam các cấp (đối tượng 1,2,3,4) giai đoạn 2024 - 2029 là: 179.313 người.

2.2. Về công tác tổ chức bồi dưỡng cán bộ Mặt trận chuyên trách

- Kết quả bồi dưỡng

Những năm gần đây tại Trung tâm BD CB và Nghiên cứu khoa học Mặt trận công tác BD CB Mặt trận các cấp đã được Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam quan tâm. Năm 2013, tổ chức 03 Hội nghị toàn quốc tập huấn công tác tổ chức đại hội MTTQ các cấp cho với 967 CB chốt MTTQ cấp Trung ương, cấp tỉnh và cấp huyện; năm 2014, tổ chức 02 Hội nghị tập huấn quán triệt, triển khai Nghị quyết Đại hội VIII MTTQ Việt Nam cho 427 đại biểu của Mặt trận Trung ương và Ủy ban MTTQ Việt Nam các tỉnh, thành phố; năm 2015, 2016, 2017 và 2018 đã tổ chức Hội nghị tập huấn trực tuyến cho 8.449 đại biểu Mặt trận cấp huyện, cấp tỉnh, cấp Trung ương; về công tác BD từ năm 2015 đến 2023 đã tổ chức X khóa (20 lớp) BD nghiệp vụ công tác Mặt trận cho 2.183 học viên là CB Mặt trận chuyên trách cấp Trung ương, cấp tỉnh, và cấp huyện (đạt khoảng 20%).

Theo số liệu thống kê, tổng hợp công tác BD CB gửi về Trung tâm BD CB và Nghiên cứu khoa học Mặt trận cho các đối tượng từ 2016-2023 cụ thể như sau:

- **Đối tượng 1:** tổng số: 651 đồng chí với 777 lượt đồng chí dự BD về CB Mặt trận; trong đó có 234 lượt đồng chí dự BD từ 01-03 ngày, 272 lượt đồng chí dự BD từ 03-05 ngày, 114 lượt đồng chí dự BD từ 05-10 ngày và 157 lượt đồng chí dự BD trên 10 ngày.

- **Đối tượng 2:** tổng số: 4.065 đồng chí với 5.753 lượt đồng chí dự BD về CB Mặt trận; trong đó có 3.148 lượt đồng chí dự BD từ 01-03 ngày, 819 lượt đồng chí dự BD từ 03-05 ngày, 69 lượt đồng chí dự BD từ 05-

10 ngày và 1.717 lượt đồng chí dự BD trên 10 ngày.

- Đối tượng 3: tổng số: 12.425 đồng chí với 12.425 lượt đồng chí dự BD về CB Mặt trận; trong đó có 8.779 lượt đồng chí dự BD từ 01-03 ngày, 14.761 lượt đồng chí dự BD từ 03-05 ngày và 450 lượt đồng chí dự BD trên 10 ngày.

Từ thực tế nêu trên đã cho chúng ta thấy công tác BD CB Mặt trận trong những năm qua đã đạt được những kết quả nhất định. Hệ thống các cơ sở BD được tổ chức từ Trung ương đến cấp huyện, cơ sở vật chất được đầu tư, nhất là việc ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác BD. Tuy nhiên, nhìn tổng thể thì còn khá nhiều CB MTTQ chuyên trách các cấp chưa qua ĐT, BD kiến thức cơ bản và chuyên môn, nghiệp vụ về công tác Mặt trận.

- Một số hạn chế

Thứ nhất, Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam chưa xây dựng được chiến lược về công tác CB, thiếu quy hoạch tạo nguồn; chưa kịp thời triển khai và cụ thể hóa được Kết luận số 02/KL-MTTW-ĐCT ngày 01/14/2022 của Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam về xây dựng “*Đề án tăng cường công tác BD để xây dựng đội ngũ CB MTTQ Việt Nam các cấp đáp ứng yêu cầu tình hình mới*” trình Thủ tướng Chính phủ ban hành.

Thứ hai, năng lực tổ chức BD CB của Trung tâm BD CB và Nghiên cứu khoa học Mặt trận còn hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu và nhu cầu đăng ký được BD của CB MTTQ các cấp gửi về Trung tâm. Kết quả đó do nhiều nguyên nhân, nhưng nguyên nhân chủ yếu đó là nguồn kinh phí còn quá ít, không có kinh phí để tổ chức và

triển khai các lớp BD so với nhu cầu thực tiễn đăng ký.

Thứ ba, đội ngũ giảng viên làm công tác bồi tại Trung tâm BD CB và Nghiên cứu khoa học Mặt trận còn thiếu “*Trung tâm hiện có 11 CB, trong đó đảm nhận 3 mảng công việc của Ủy ban MTTQ Việt Nam là: BD CB; nghiên cứu khoa học, bảo tàng MTTQ Việt Nam*”, đội ngũ giảng viên đa phần là những giảng viên kiêm nhiệm và mời thỉnh giảng là các chuyên gia, nhà khoa học, nhà hoạt động thực tiễn.

Thứ tư, nội dung kiến thức, khung chương trình BD chưa đầy đủ, còn nhiều hạn chế, bất cập cho từng đối tượng; chưa thống nhất trong toàn hệ thống cả về cách thức, nội dung, chương trình BD; chưa xây dựng được khung chương trình BD theo lĩnh vực công tác, vị trí việc làm cho CB MTTQ Việt Nam các cấp.

Thứ năm, các lớp BD hằng năm chưa tổ chức theo từng đối tượng, chuyên môn, lĩnh vực công tác. Vẫn còn tình trạng các đồng chí Chủ tịch, Phó Chủ tịch hoặc Ủy viên Thường trực và chuyên viên của Ủy ban MTTQ Việt Nam cùng cấp (tỉnh, huyện, xã) dự chung lớp BD với nội dung nghiệp vụ, phương thức truyền đạt như nhau ở các lớp BD công tác Mặt trận các cấp.

Thứ sáu, Đối với MTTQ Việt Nam cấp huyện và đặc biệt cấp xã, một CB phải đảm nhiệm nhiều công việc, làm việc ở nhiều vị trí khác nhau không bố trí được thời gian theo học các khóa BD.

- Nguyên nhân của những hạn chế

Thứ nhất, những nhược điểm, hạn chế nêu trên là từ nhận thức về công tác

MTTQ Việt Nam trong hệ thống chính trị và các cấp chính quyền chưa đánh giá đúng và hết về vị trí, chức năng và vai trò của công tác Mặt trận trong tập hợp, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thực hiện dân chủ, tăng cường đồng thuận xã hội; tuyên truyền, vận động Nhân dân thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân; tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước; thực hiện dân chủ, giám sát và phản biện xã hội; tập hợp, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri và Nhân dân để phản ánh, kiến nghị với Đảng, Nhà nước... góp phần xây dựng thành công công cuộc đổi mới và xây dựng đất nước theo tinh thần của Đại hội Đảng khóa XIII đã đề ra.

Thứ hai, nguồn kinh phí hàng năm cấp quá ít và không đúng như trong đề xuất lập dự toán kinh phí hàng năm, do đó Ủy ban MTTQ các cấp chưa chủ động xây dựng, triển khai có chiến lược xây dựng đề án BD đội ngũ CB MTTQ Việt Nam các cấp; xây dựng các khung chương trình BD đối với các chức danh, vị trí việc làm, lĩnh vực công tác cho CB MTTQ Việt Nam các cấp.

Thứ ba, cần tổ chức lại mô hình, cách thức hoạt động của hệ thống cơ sở đào tạo, BD CB MTTQ Việt Nam các cấp từ Trung ương tới cơ sở một cách hợp lý và khoa học; chưa quy định rõ quy chế trực thuộc hoặc phối hợp giữa Trung tâm BD CB và Nghiên cứu khoa học Mặt trận và các Trường Chính trị tỉnh, Trung tâm Chính trị huyện; chưa đánh giá lại mô hình tổ chức và hoạt động của Trung tâm BD CB và Nghiên cứu khoa học Mặt trận; Với vai trò, vị trí là một Trung tâm ĐT, BD thì Trung tâm chưa đáp

ứng được vai trò là đầu mối nghiên cứu lý luận và thực tiễn; triển khai xây dựng và tổ chức các chương trình ĐT, BD CB MTTQ Việt Nam các cấp thống nhất, đồng bộ, hiệu lực và hiệu quả.

Thứ tư, thiếu các nguồn lực hỗ trợ, MTTQ Việt Nam các cấp còn chưa lập kế hoạch và xác định được nhu cầu BD CB Mặt trận trong hệ thống, hoặc lập được kế hoạch BD lại không được bố trí kinh phí tổ chức BD. Ngân sách Trung ương và địa phương chủ yếu dành cho việc đào tạo lại theo pháp luật về CC, viên chức, BD đạt chuẩn chức danh về lý luận chính trị, quản lý hành chính nhà nước và BD năng lực quản lý lãnh đạo, chưa quan tâm đến hoạt động có tính chất đặc thù công tác Mặt trận để công tác ĐT, BD cho CB, CC trong hệ thống MTTQ Việt Nam các cấp.

Thứ năm, bên cạnh đó, không ít CB MTTQ Việt Nam các cấp chưa coi trọng việc BD, học tập nhằm nâng cao trình độ chuyên môn. Chưa có quy định cụ thể về khung tiêu chí đối với CB Mặt trận các cấp để làm cơ sở cho công tác BD, quy hoạch để phát triển và bổ nhiệm.

Thứ sáu, thực tiễn công tác BD cho thấy, so với các Bộ, ngành, hay ngay cả trong các tổ chức thành viên của Mặt trận, thì chỉ riêng MTTQ Việt Nam chưa có trường, khoa, giảng viên cơ hữu... để hoàn thiện và từng bước nâng cao, phát triển công tác BD và tiến tới ĐT, BD có hệ thống, thống nhất, đảm bảo tính khoa học, hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu và nhiệm vụ công tác Mặt trận trong tình hình mới hiện nay cần phải có kế hoạch toàn diện và tổng thể cho từng nhiệm kỳ của Mặt trận.

3. Một số giải pháp cơ bản nhằm thực hiện có hiệu lực, hiệu quả công tác bồi dưỡng cán bộ Mặt trận chuyên trách các cấp trong tình hình mới

Để quán triệt tinh thần Đại hội XIII của Đảng vào nâng cao công tác ĐT, BD CB có phẩm chất tốt, chuyên nghiệp, tận tụy, có kinh nghiệm và hết lòng phục vụ nhân dân đáp ứng được yêu cầu đặt ra trong tình hình mới, trong thời gian tới, cần tập trung nghiên cứu, triển khai thực hiện hiệu quả một số giải pháp cơ bản sau:

Một là, nghiên cứu cụ thể hóa những chủ trương, chính sách của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác BD CB, trên cơ sở yêu cầu nhiệm vụ của Mặt trận để ban hành những quy định, quy chế; chủ động xây dựng chiến lược về công tác ĐT, BD CB đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của tình hình mới. Trong năm 2024 Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam xây dựng “*Đề án BD CB Mặt trận các cấp giai đoạn 2024-2029*” trình Thủ tướng Chính phủ ban hành để triển khai thực hiện.

Hai là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng và sự phối hợp giữa MTTQ Việt Nam các cấp với các cấp ủy Đảng, chính quyền, cơ quan quản lý Nhà nước nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác BD cho CB MTTQ Việt Nam các cấp. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, đôn đốc, kiểm tra giám sát của Ủy Ban Trung ương MTTQ Việt Nam và Ban Thường trực MTTQ Việt Nam các cấp đối với công tác BD CB MTTQ Việt Nam các cấp.

Ba là, tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả chương trình BD CB MTTQ các cấp, nhất là xây dựng chương

trình BD dành cho từng đối tượng, chuyên môn công tác, vị trí việc làm, hiệu chỉnh, bổ sung chương trình, tài liệu BD, bảo đảm nội dung, hình thức, phương thức BD; đổi mới nội dung, chương trình BD phù hợp với từng đối tượng.

Bốn là, bổ sung đội ngũ CB, giảng viên, tổ chức lại Trung tâm BD CB và Nghiên cứu khoa học Mặt trận để đủ điều kiện thực hiện chức năng, nhiệm vụ BD CB MTTQ Việt Nam đáp ứng yêu cầu tình hình mới. Nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên cần bám sát tinh thần Văn kiện Đại hội XIII của Đảng có kiến thức chuyên môn về Mặt trận, triển khai các hoạt động nghiên cứu khoa học, nghiên cứu thực tế trong và ngoài nước nhằm nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ giảng viên.

Năm là, tổ chức tuyên truyền, nâng cao nhận thức CB, CC MTTQ các cấp tích cực tham gia các chương trình BD kiến thức, kỹ năng đáp ứng yêu cầu công tác Mặt trận trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế trong tình hình mới hiện nay.

Sáu là, đẩy mạnh hoạt động hợp tác quốc tế, tổ chức các đoàn nghiên cứu thực tế, trao đổi kinh nghiệm giữa Trung tâm BD CB và Nghiên cứu khoa học Mặt trận với các nước có thế mạnh về BD CB Mặt trận.

Bảy là, tăng cường nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn về công tác Mặt trận phục vụ công tác BD CB. Xây dựng chương trình nghiên cứu giai đoạn 2024 - 2029 tầm nhìn đến năm 2035.

Tám là, nghiên cứu, ban hành khung tiêu chuẩn chức danh lãnh đạo, quản lý MTTQ Việt Nam các cấp trên cơ sở Quy định số 89-QĐ/TW ngày 04/8/2017 của Bộ

Chính trị về “Khung tiêu chuẩn chức danh, định hướng khung tiêu chí đánh giá CB lãnh đạo, quản lý các cấp”, Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam ban hành khung tiêu chuẩn chức danh CB lãnh đạo, quản lý MTTQ Việt Nam các cấp, trong đó cụ thể hóa tiêu chuẩn về chuyên môn nghiệp vụ, có chứng chỉ BD về công tác Mặt trận.

Chín là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, đôn đốc, kiểm tra giám sát của Ủy Ban Trung ương MTTQ Việt Nam và Ban Thường trực MTTQ Việt Nam các cấp đối với công tác BD cho CB MTTQ Việt Nam các cấp nhằm đảm bảo chất lượng công tác BD CB; siết chặt kỷ cương và khơi dậy tinh thần ham học, nhất là chuyên môn, nghiệp vụ về công tác Mặt trận. Các cơ sở BD yêu cầu học viên xây dựng các bản đề án, chương trình, kế hoạch hành động, trong đó đưa ra kế hoạch cụ thể về việc áp dụng những gì đã học vào thực tế công việc. Xây dựng đội ngũ CB làm công tác quản lý BD đủ về số lượng và chất lượng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Kết luận

BD CB Mặt trận chuyên trách nhằm xây dựng đội ngũ CB Mặt trận các cấp “hồng, thắm, chuyên sâu”, có phẩm chất đạo đức tốt, bản lĩnh chính trị, năng lực, có tính chuyên nghiệp cao, tận tụy phục vụ nhân dân. BD CB là một trong những khâu quan trọng trong công tác CB của Mặt trận. Đây là một công tác rất khó khăn, phức tạp, đòi hỏi phải có tính khoa học và nghệ thuật. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, yêu cầu đổi mới nội dung và phương pháp đào tạo, bồi dưỡng CB theo quan điểm chỉ đạo của Đại hội lần thứ XIII

là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Mặt trận trong tình hình mới hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, H. Nxb. Chính trị quốc gia.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.II, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
3. Hồ Chí Minh(2011), *Toàn tập*, t.5, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.
4. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (2019), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
5. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (2019), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
6. Luật Mặt trận tổ quốc Việt Nam năm 2015.
7. Luật Cán bộ, CC năm 2008; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Cán bộ, CC và Luật Viên chức năm 2019.
8. Nghị định số 101/2017/NĐ-CP ngày 01/9/2017 của Chính phủ về đào tạo, BD cán bộ, CC, viên chức.
9. Nghị định số 89/2021/NĐ-CP ngày 18/10/2021 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 101/2017/NĐ-CP ngày 01/9/2017 của Chính phủ về đào tạo, BD cán bộ, CC, viên chức.
10. Văn bản hợp nhất số 06/VBHN-BNV ngày 16/8/2022 của Bộ Nội vụ về đào tạo, BD cán bộ, CC, viên chức.